

K e r t o m u s

Länsi-Mustasaarella sijaitsevan kasarmirakennuksen E 3:n korjauksessa löydettyistä seinämaalauksista ja muista värikerroksista.

Sittenkuin Puolustusvoimat olivat luovuttaneet mainitulla saarella sijaitsevan kasarmirakennuksen E 3 Valtion Metallitehtaitten käyttöön, on yhtymän toimesta ryhdytty muuttamaan kasarmia asuinrakennukseksi, tarkoituksella järjestää sinne asuntoja 21 Suomenlinnan telakan työmiehelle perheineen. Työt aloitettiin uudenvuoden aikana 1947 rakennusmestari Pentin johdolla. Muutostöitten alkuvaiheen aikana oli tilaisuus tutkia eri huoneitten seinämaalikerroksia ja löytyikin muutamissa huoneissa seinämaalauksen jälkiä.

II	I
III	Portaat
	VIII
IV	VII
	Portaat
V	VI

Rakennus E 3 on kolmikerroksinen, kussakin kerroksessa 8 huonetta (1. kerroksessa 9). Porraskäytäviä on 2. Viereisestä pohjaluonnoksesta selviää huoneitten sijoitus ja niistä tässä kertomuksessa käytetyt numerot. Useimmat oviaukot olivat alkupe räisiä, ^{pyörö}segmenttikaarisia (vrt. valok. 39996).

1. kerroksessa oli huoneitten V ja VI välissä hyvin leveä segmenttikaarinen aukko (valok. 39999)

ja h:n IV ja V välissä luukku lähellä ovea. Huoneissa III ja IV oli keskellä huonetta pylväsriivi. Kaikkien huoneitten sisustus oli erittäin yksinkertainen: seinät oli maalattu yksivärisiksi vihreällä tai harmaalla öljyvärillä; joskus ruskea rintapaneelimarkkeeraus.

Ensimmäinen kerros.

Huone I.

Pohjoisseinä. Näyte S 91:1. Välikerrokset sangen ohuet.

- Nykyinen, harmahko öljyväri
- useita öljyvärikerroksia (lukumäärää ei osaa selville)
- kellertävä liimaväri
- sininen liimaväri

Huone II.

Seiniä peittää erittäin ohut värikerrostuma, jossa useita öljy(?) värikerroksia päällekkäin.

Huone III.

Seinien sisäpinnat rapattu. Nykyinen vihreä öljyväri on ainoa värikerros, paitsi sisäseinällä, jossa h. VIII:aan johtavan oven itäpuolella erottui:

- nykyinen väri
- rappaus
- värikerros

Huone IV.

Kaikin puolin kuten huone III.

Huone V.

Pohjoisseinässä useita öljyvärikerroksia rappauspinnan päällä; muuten oli seinissä vain yksi värikerros.

Huone VI.

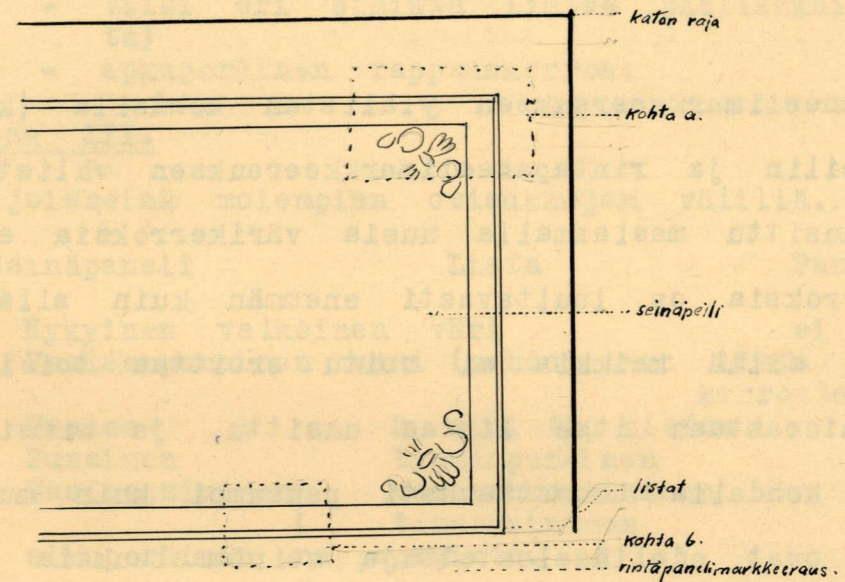
Kuten huone V.

Huoneet VII - VIII. Töihin ei ollut ryhdytty.

Toinen kerros.

Huone I.

Huoneessa on ollut seinämaalauksia, joista jälkiä oli , kappihanpuoleisen ulkoseinän (pohjoisseinän) lähellä porraskäytävän ovea olevassa osassa.

Seinän ylänurkka (kohta a):

- nykyinen kalkkilaastin tapainen kerros
- vaalean teräksenharmaa väri
- hiukan edellistä vaaleampi väri
- suurin piirtein samanvärisen kerros kuin edellinen.
- Seinäpeilin kulmissa lienee ollut shabloonikuvioita.
- Shabloonikuvioin koristettu värikerros. Teräksenharmaata seinäpeiliä ympäröi kaksi kirkkaansinistä listaa (sisäläistä kapeampi). Seinäpeilin kulmissa kirkkaansinisiä shabloonikuvioita. Itäseinän (katon) ja listan väli maalattu valkoiseksi.
- Seinämaalauksen jäsentely sama kuin edellisessä. Seinäpeili vaaleanpunainen, listat kirkkaansiniset, shabloonikuviot tummanpunaiset. Itäseinän (katon) ja listain väli tummanpunainen. Huom. Seinäpeili ja listat ovat seuraavaa värikerrosta; ainoastaan shabloonikuviot (ja seinälistojen ulkopuolella) on uusittu. Lista on ollut näkyvässä entistä hiukan kapeamana.
- Seinämaalauksen jäsentely sama kuin edellisissä. Seinäpeili vaaleanpunainen, listat ja shabloonikuviot kirkkaansiniset, itäseinän (katon) ja listain väli teräksenharmaa.

Seinässä voidaan siis erottaa ainakin kaksi eri seinämaaluskerrosta. Vanhemman kerroksen seinäpeili on vaaleanpunainen, ja sitä on uusittu maalaamalla uusia shabloonikuvioita entisten päälle. Nuoremman kerroksen seinäpeili on teräksenharmaa, ja tätä kerrosta on mahdollisesti uusittu samaan tapaan kuin edellistäkin.

Rintapaneelimarkkeerauksen ylälistan kohdalla (kohta b).

Seinäpeilin ja rintapaneelimarkkeerauksen välistä listaa on ahkerasti uusittu maalaamalla uusia värikerroksia edellisen päälle. Värikerroksia on luultavasti enemmän kuin allaolevassa luettelossa, sillä kaikkia ei voitu erottaa toisistaan. Useimmiten on ainoastaan itse listaa uusittu, ja siksi onkin värikerros sen kohdalla huomattavasti paksumpi kuin muualla. Useimmat listat ovat edelliselostettuja seinämaalauksia vanhemmat:

Seinäpaneli	Lista	Panelimarkkeeraus
1. Alkuperäinen rappaus	valkoiseksi maalattu	-
2. Harmahtava väri	ilman listaa.	-
3. Vaaleansininen	vaaleansininen	vaaleansininen seinämaal.
4. "	2 sinistä listaa	" "
5. Punainen	" "	punainen "
6. }	punainen	
7. }	vaaleanpunainen	harmahko
8. }	2 kirkkaansin. listaa,	vaaleanpunainen
9. Valkoinen	kirkkaansininen	valkoinen
10. }	kirkkaansininen	?
11. }	tummanpunainen	?
12. Keltainen	kirkkaansininen	harmaan
13. Vaalea	kirkkaansininen	keltainen
14. }	kirkkaansininen	vaalea
15. Nykyinen valkoinen	kalkkiväri ilman listaa	

Huone II.

Tässä huoneessa on ilmeisesti ollut samanlaisia seinämaalauksia kuin huoneessa I, mutta seinien kosteuden takia ei niitä voitu tarkkaan tutkia.

Eteläseinän rintapaneelimarkkeerauksen yläreunan kohdalla.

(Seinä sangen kostea). Todennäköiset värikerrostumat:

- nykyiset öljyvärikerrokset
- punainen seinäpaneli sinisine listoineen (seinämaaluskerros)
- punainen lista
- sininen lista
- kaksi sinistä listaa
- punainen lista
- viisi eri sinistä listaa päällekkäin (viisi eri kerrosta)
- alkuperäinen rappauskerros.

Huone III.

Pohjoisseinä molempien oviaukkojen välillä.

Seinäpaneli	Lista	Panelimarkkeeraus
1. Nykyinen valkoinen väri		ei ole
2. Vaaleanpunainen väri (mahdollinen lista ollut muitten listakerrosten kohdalla).		
3. Vaalea	2 sinistä listaa	vaalea-punainen
4. Punainen	tummanpunainen	punainen
5. Vaaleansininen	vaaleahkonsininen	vaaleansininen
6. }	tummansininen	
7. alkuperäinen rappauspinta.		

Huone IV.

Länsiseinä.

- nykyiset öljyvärikerrokset
- punainen väri; kaksi sinistä listaa. Kerros sangen ohut.
- vaaleanharmaa väri; kaksi sinistä listaa.
- vaaleanharmaa väri
- valkoinen väri
- alkuperäinen hieno rappauspinta.

Huoneet V - VI.

RANTASEN asunto. Muutostyöt suoritettu 1.3.1947 jälkeen.

Huone VII.

Vaatevarasto. Muutostöihin ryhdytty 1.3.1947 jälkeen.

Huone VIII.

Itäseinä, lähellä eteläseinää; seinän yläosan (seinäpanelin) kohdalla.

- nykyinen valkoinen väri
- sininen liimaväri (hyvin ohut kerros)
- punainen väri
- hyvin vaalea, hiukan sinertävä väri
- valkoinen väri
- rappauspinta

Sama seinä; rintapanelimarkkeerauksen ylälistan kohdalla.

Seinäpaneli	Lista	Panelimarkkeeraus
1. valkoinen	ruskea	harmaa ¹⁾
2. vaaleansininen	sininen	harmaa ²⁾
3. vaaleanpunainen	2 sinistä	harmaa
4. keltainen	punainen	-
5. }	sininen	harmaa
6. }	punainen	-
7. }	sininen	-
8. harmaa	harmaa	-
9. valkoinen	sininen	keltainen
10. }	sininen	valkoinen

- 1) nykyinen öljyvärikerros
- 2) tämän alla on jotakin tummanpunaista, mitä ei saa esille.

Yhteenvedo .

-Kaikissa huoneissa on päällimmäisinä öljyvärikerroksia 1920-1930-luvuilta.

- Kaikissa huoneissa on myös vaaleanpunainen värikerros, jossa seinäpeiliä rajoittaa kaksi sinistä listaa. Tähän kuuluvat h. I:n vanhemmat seinämaalaukset. Joissakin muissa huoneissa on myös saattanut olla samanlaisia seinämaalauksia, vaikkei niitä nyt voitu todeta. Ilmeisesti 1800-luvun loppupuolelta.

- Sitä ennen ovat seinä ilmeisesti peittäneet vaaleat kalkkivärikerrokset, jota ei ole uusittu läheskään niin usein kuin helposti likaantuvaa rintapanelimarkkeerauksen ylälistaa.

Kolmas kerros.

Huone III.

Pohjoisseinä, h. VIII:ään johtavan oven vieressä.

- nykyinen öljyvärikerros
- punainen väri. Sen saa hyvin helposti esille.
- sininen liimaväri, ehkä pariin otteeseen maalattu.
- valkoinen värikerros
- valkoinen värikerros
- vaalea kerros (ehkä kaksikin)
- tummahko kellertävä kerros

Itäseinä: öljyvärikerroksen alla oleva punainen kerros on joskus maalattu liimavärillä keltaiseksi. Sen alla on vain joku-
nen värikerros.

Huone IV.

Pohjoisseinä, h. VII:ään johtavan, umpeenmauratus oven vieressä.

- nykyiset öljyvärikerrokset (ainakin kaksi)
- keltainen liimaväri
- punainen liimaväri hyvin ohuita kerroksia
- sininen liimaväri
- 1 tai 2 hyvin vaaleata värikerrosta
- hyvin vaalea kerros
- hyvin hienoa, harmahavaa laastia.

Huone V.

Huoneessa on ollut samanlaisia seinämaalauksia kuin 2. kerroksen huoneessa V. Taiteilija Oskari Niemi on tehnyt kalkkeerauksen shabloonikuosista. Seinämaalauksen jäsentely sama kuin 2:V:ssa.

Seinäpaneli:

- nykyiset öljyvärikerrokset (useat)
- hävinnyt kerros, johon kuulunut kirkkaansinisiä shabloonikuvioita (ilmeisesti on seur. kerrosta hiukan korjattu)
- seinämaalauksikerros I: teräksenharmaa seinäpeili ja kirkkaansiniset listat ja shabloonikuviot.
- seinämaalauksikerros II: vaaleansininen seinäpaneli, punainen lista; shabloonikuviot ja sisälisiä kirkkaansiniset.
- melkein valkoinen kerros (liimaväriä?)
- valkoinen kerros

Rintapanelimarkkeerauksen ylälista.

Seinäpaneli	Lista	Panelimarkkeeraus
-------------	-------	-------------------

1. nykyiset öljyvärikerrokset		
2. punainen	2 sinistä	punainen Seinämaalauks
3. teräksenharmaa	punainen	teräksenharmaa -"
4. }	punainen	-"
5. vaaleansininen	sininen	seinämaal.
6. vaalea	sininen	vaaleankeltainen
7. vaalea	sininen	vaalea?

Rintapanelimarkkeeraus:

- nykyiset öljyvärikerrokset (useat)
- punainen väri
- harmaa väri (seinämaalaukerros)
- keltainen liimaväri

Huone VI.

Seinämaalaukset ja värikerrostumat kuten h. V:ssä. Ainoastaan

"listoja" oli enemmän.

Itäseinä, rintapanelimarkkeerauksen ylälistan kohdalla:

Seinäpeili	Lista	Panelimarkkeeraus
1. nykyiset harmaat	öljyvärikerrokset	(ainakin kaksi)
2. punainen	2 sinistä	punainen?
3. sinisenharmaa	punainen	sinisenharmaa <u>seinämaalau</u>
4. harmaa	punainen	
5. harmaa	sininen	punainen
6. harmaa	sininen	
7. harmaa	punainen	
8. harmaa	sininen	harmaa
9. valkoinen	sininen	keltainen (kahdesti?)
10. valkoinen?	sininen	keltainen
11. keltainen?	sininen	harmaa?
12. valkoinen	sininen	tummankeltainen
13. valkoinen	sininen	vaaleanpunainen
14. vaaleanharmaa	--	vaaleanharmaa
15. valkoinen	--	valkoinen

Huone VII.

Eteläseinä

- nykyinen öljyvärikerros
- yksi tai kaksi kellertävää kerrosta
- hieno harmahtava rappauskerros

Huone VIII.

Seinissä eroittuu useita värikerrostumia, mutta ne on kaikki

maalattu liimavärillä, eikä niitä niin ollen voi toisistaan

eroittaa eikä lukumäärää saada selville.

Kolmannen kerroksen huoneissa voidaan eroittaa samat värikerrostumat kuin toisessa kerroksessa.

Suomenlinnassa, 2. 8. 1949.

Olppppppp